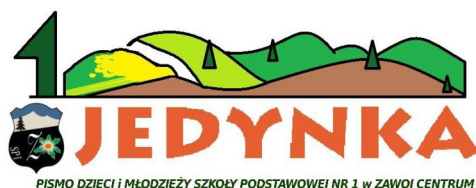

J E D Y N K A

Pismo Dzieci i Młodzieży SP
w Zawoi Centrum

Nr 1/09/2023 Wrzesień

TAK TO SIĘ ZACZEŁO...., CZYLI O INAUGURACJI NOWEGO ROKU SZKOLNEGO 2023/2024

Tak niedawno żegnaliśmy się na czas wakacyjnej przerwy. Niestety, dwumiesięczny odpoczynek szybko upłynął i zanim się obejrzelśmy nadszedł 4 września, a z nim konieczność powrotu do szkolnej ławy.

"Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło" - powiada stare przysłowie. I my też w tym powrocie widzimy pozytywne strony. Przede wszystkim wreszcie mogliśmy ponownie spotkać się koleżankami i kolegami, podzielić się wrażeniami z wakacyjnych wояży. Niektórzy pewnie też zatęsknili za swoimi wychowawczyniami i wychowawcami, a może są i tacy, którzy po prostu podczas wakacji się trochę nudzili i w powrocie do szkoły upatrują nie tylko obowiązek nauki, ale także formę rozrywki.

Bez względu na towarzyszące nam motywacje - rok szkolny 2023/2024 oficjalnie się rozpoczął, a wraz z nim pojawiły się nowe cele i wyzwania. Wszystkim uczennicom i uczniom życzymy samych pozytywnych wrażeń. Niech moc będzie z Wami!

W numerze:

* TRADYCJE I ZWYCZAJE	2
* NARODOWE CZYTANIE	3
* Z ŻYCIA SZKOŁY	10
* EUROPEJSKI DZIEŃ JĘZYKÓW OBCYCH	11
* PODRÓŻE MAŁE I DUŻE	12
* NASZE SUKCESY	17
* SPORTOWE WIEŚCI	19
* WARTO PRZECZYTAĆ	21
* KĄCIK LITERACKI	22
* ROZMAITOŚCI	26

Najpierw o 8:00 wszyscy uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Zawoi Centrum udali się do kościoła parafialnego, w którym została odprawiona uroczysta msza inauguracyjna nowego roku szkolnego.

Po nabożeństwie społecz-

ność szkolna udała się do auli. Uroczystość rozpoczęła się od wprowadzenia pocztu sztandarczego i odśpiewania hymnu państwowego. Następnie przyszedł czas na przemówienie pana dyrektora i spotkania z wychowawcami klas.

II WOJNA ŚWIATOWA

Polska należała do krajów najdotkliwiej doświadczonych w latach II wojny światowej. Zginęło około sześciu milionów jej obywateli, w tym około trzech milionów Żydów. Wojna nie tylko zabrała życie kilku milionom ludzi, lecz także spowodowała ogromne zniszczenia, przerywając plan odbudowy kraju po I wojnie światowej. W 1939 roku Polska została podzielona między dwóch agresorów – Niemcy zajęły jej zachodnią część, a ZSRS (którego armia wkroczyła do Polski 17 września) – wschodnią. Zniszczonych zostało wiele miast, szczególnie ucierpiała Warszawa. Lata między rokiem 1939 a 1945 to w naszym kraju czas okupacji niemieckiej i sowieckiej.

II WOJNA ŚWIATOWA

Największa wojna w dziejach czyli II wojna światowa znana każdemu, miała miejsce 1 września 1939 roku. To niemiecki atak na Polskę zapoczątkował tę ogromną i bolesną walkę.

II wojna światowa objęła swym zasięgiem niemal cały świat. Uczestniczyło w niej 61 państw, a w różnej formie zaangażowało się ponad 1 miliard 700 milionów ludzi. Pierwszym etapem konfliktu była obrona Polski.

Nasz kraj w wyniku walk ucierpiał najbardziej. Wojna zakończyła się 8 maja 1945 poprzez kapitulację III Rzeszy Niemieckiej. Polska w wyniku II wojny światowej straciła ponad 5 mln naszych obywateli. Zespół oszacował szkody wojenne na 6 bln 220 mld 609 mln zł. By upamiętnić ten jakże smutny i tragiczny okres w dziejach Polski jak i innych państw, co roku obchodzimy rocznice wybuchu II wojny światowej.

Rocznice obochodzimy 1 września.

Martyna Makoś, kl.7b

NARODOWE CZYTANIE POD BABIĄ GÓRĄ

Dnia 9 września bieżącego roku w Bibliotece Publicznej w Zawoi odbyła się XII edycja Narodowego Czytania.

Narodowe Czytanie to akcja organizowana przez prezydenta RP od 2012 roku. Uczniowie najpierw wysłuchali tekstu listu Prezydenta Andrzeja Dudy skierowanego do uczestników akcji. Każda z edycji posiada tytuł, który będzie czytany w całej Polsce. Tego dnia pochyliśmy się nad powieścią Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”.

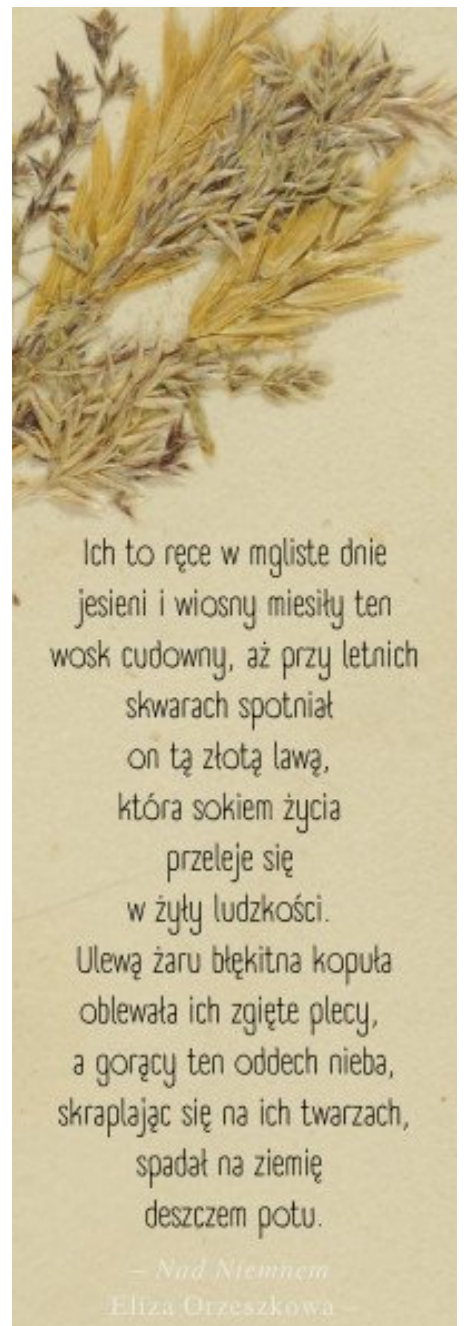
Książka Orzeszkowej jest niepodważalnie jedną z najpiękniejszych polskich powieści, skupiającej się głównie na problemach rodziny Korczyńskich i Bohatyrowiczów zamieszkujących cichy Korczyn, miłości Justyny Orzelskiej i Jana Bohatyrowicza, lecz przede wszystkim książka ta urzeka pięknymi opisami przyrody, którą autorka osobiście obserwowała podczas przebywania nad Niemnem.

Wydarzenie rozpoczęło uroczyste powitanie, przybliżone zostały nam okoliczności powstania powieści Orzeszkowej. Czytanie fragmentów „Nad

Niemnem” rozpoczęła Zastępca Wójta Gminy Zawoja Karolina Listwan-Franczak oraz Senator RP Andrzej Pająk. Kontynuacje czytania przejęli uczniowie ze szkół podstawowych w Zawoi i Skawicy. Podczas odczytywania fragmentów z lektury przy akompaniamencie muzyki filmowej na żywo, w prażącym wrześniowym słońcu pod Babią Górą niejednokrotnie można było przenieść się w ten urzekający krajobraz brzegu Niemna. Uczestników wydarzenia poruszały teksty, zachwycały swym brzmieniem czy pozwalały na chwile przemyśleń.

Z naszej szkoły fragmenty prozy zaprezentowały uczennice z klas siódmych Lena Smyrak – kl. 7a i Laura Ficek – kl. 7b) przygotowane pod czujnym okiem Pani Katarzyny Wilczyńskiej. W ten sposób nasza szkoła dołączyła do pokaźnej liczby miejsc, które podjęły się uczestnictwa w „Narodowym Czytaniu”.

Laura Ficek kl. 7b

NARODOWE CZYTANIE POD BABIĄ GÓRĄ

Zdjęcia pochodzą z:

https://www.facebook.com/biblioteka.zawoja?locale=pl_PL

GENEZA INICJATYWY NARODOWEGO CZYTANIA

<https://www.prezydent.pl/aktualnosci/inicjatywy/narodowe-czytanie>

NARODOWE CZYTANIE

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Andrzej Duda

Warszawa, 6 czerwca 2023 roku

Szanowne Państwo!

Co roku podczas akcji Narodowego Czytania wspólnie czytamy dzieła, które tworzą kanon polskiej literatury. Jednym z nich jest *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej. To książka nastrojowa, napisana barwnym językiem, a zarazem donośna i sugestywna w swoim patriotycznym przesłaniu. Bo przecież jej autorka nie tylko maluje szeroką panoramę rodzinnych Kresów, nie tylko przybliża folklor i szlacheckie zwyczaje, ale bardzo wyraźnie przywołuje też historię Rzeczypospolitej, a poprzez tematykę Powstania Styczniowego, którego 160-lecie obchodzimy w tym roku, doskonale oddaje przeżycia, emocje i dylematy ówczesnych Polaków. Dzięki temu obraz niepodległościowego zrywu, który w 1863 roku wybuchł przeciwko carskiemu zaborcy, na zawsze połączył się z tą książką, a sama powieść utrwaliła się w świadomości jako prawdziwa epopeja polskiego losu.

Zapraszam Państwa zatem do Narodowego Czytania *Nad Niemnem* w sobotę 9 września. Spotkamy się z rodzinami Bohatyrowiczów, Korczyńskich i innymi postaciami, wysłuchajmy ich rozmów o Polsce, ale też tych codziennych pogawędek „przy polskim stole”. Odkryjmy na nowo atmosferę tego dzieła, bogatą nadniemeńską przyrodę, wspaniałe pejzaże i krajobrazy. Przypomnijmy wreszcie ważne dziedzictwo Powstania Styczniowego, które powraca we wspomnieniach bohaterów i legendzie jako symbol i fundament narodowej pamięci i którego znaczenie jest istotne także dla innych narodów naszego regionu. I nie zapominajmy o komizmie, o pełnych humoru dialogach i zabawnych sytuacjach. To również wielki walor tej powieści.

Chciałbym, aby tegoroczna lektura pogłębiła też namysł nad tym, w jaki sposób współcześnie odcytujemy naszą historię i jak o niej pamiętamy. I żeby, zwłaszcza dzisiaj, w obliczu agresywnego rosyjskiego imperializmu, odwołując się do powstańczego czynu, powieść Orzeszkowej jeszcze bardziej umocniła przekonanie o podstawowym prawie każdego narodu do własnej wolności i suwerenności. Niech więc nasze wspólne czytanie *Nad Niemnem*, oprócz przyjemności, której z pewnością dostarczy, przyniesie także wiele pożytku. Jestem przekonany, że wszystko to uczyni z Narodowego Czytania 2023 kolejne pasjonujące spotkanie z klasyką polskiej literatury.

Z wyrazami szacunku i sympatii

Akcja Narodowego Czytania została zainicjowana w 2012 roku wspólną lekturą Pana Tadeusza Adama Mickiewicza. W 2013 roku w całej Polsce odbyło się czytanie dzieł Aleksandra Fredry, a w rok później przeczytano Trylogię Henryka Sienkiewicza.

W 2015 roku w warszawskim

Ogrodzie Saskim Prezydent RP Andrzej Duda wraz z Małżonką Agatą Kornhauser-Dudą rozpoczęli Narodowe Czytanie Lalki Bolesława Prusa. W 2016 roku czytano Quo vadis Henryka Sienkiewicza, a w 2017 roku lekturą Narodowego Czytania było Weśle Stanisława Wyspiańskiego.

Akcja Narodowego Czytania w 2018 roku miała wyjątkowy charakter – w związku z jubileuszem 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości Para Prezydencka zaprosiła do lektury Przedwiośnia Stefana Żeromskiego, a ponadto, przez cały rok, Antologii Niepodległości – specjalnie przygotowanego na tę okazję zbioru powstałych na przestrzeni wieków utworów, zaliczanych do kanonu polskiej literatury patriotycznej.

W 2019 roku lekturą Narodowego Czytania były Nowele polskie – zbiór 8 utworów autorstwa Elizy Orzeszkowej, Marii Konopnickiej, Bolesława Prusa, Brunona Schulza, Władysława Stanisława Reymonta, Stefana Żeromskiego, Henryka Sienkiewicza i Henryka Rzewuskiego. Nowele zostały wybrane przez Parę Prezydencką z ponad stu propozycji tytułów przesłanych do Kancelarii Prezydenta.

Lekturą Narodowego Czytania 2020 była Balladyna Juliusza Słowackiego, rok później Moralność pani Dulskiej Gabrieli Zapolskiej, a w 2022 roku – w Roku Romantyzmu Polskiego – w całej Polsce i na świecie odbyło się Narodowe Czytanie Ballad i romansów Adama Mickiewicza.

NAD NIEMNEM LEKTURĄ NARODOWEGO CZYTANIA 2023

<https://www.prezydent.pl/aktualnosci/inicjatywy/narodowe-czytanie>

Nad Niemnem to najbardziej znana powieść Elizy Orzeszkowej. Powstała w latach 1886–1887, a w formie książki ukazała się w 1888 roku.

Ze względu na barwne opisy, wyrazistych bohaterów i odwołania historyczne dzieło porównywano do Mickiewiczowskiego *Pana Tadeusza*. Żadna inna książka pisarki nie została tak entuzjastycznie przyjęta przez recenzentów. Chwalono m.in. sprawne połączenie dydaktyzmu z walorami artystycznymi i przemyślaną kompozycję całości. *Nad Niemnem* cieszyło się popularnością i uznaniem kolejnych pokoleń czytelników.

W Drugiej Rzeczypospolitej powieścią zainteresowało się kino. Ekranizację książki ukończono w 1939 roku, ale obraz zaginął w czasie II wojny światowej. Kolejny film nakręcono w połowie lat 80. XX wieku.

Nad Niemnem to jeden najważniejszych utworów literatury polskiej podejmujący tematykę Powstania Styczniowego, którego 160-lecie obchodzone jest w 2023 roku.

SPOTKANIE Z NAD NIEMNEM ELIZY ORZESZKOWEJ W NASZEJ SZKOLE

Uczniowie klasy 7b postanowili włączyć się w akcję Narodowego Czytania i 18 września zorganizowali „Spotkanie z Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej, podczas którego zaprezentowali ideę inicjatywy Prezydenta RP Andrzeja Dudy – w tym celu przygotowali prezentację multimedialną. W przedstawieniu, które zaprezentowali, zapoznali zebranych z postacią powieściopisarki Elizy Orzeszkowej i fragmentami jej wyjątkowego dzieła. Zadbali o odpowiednią scenografię oraz stylizacje z epoki.

SPOTKANIE Z NAD NIEMNEM ELIZY ORZESZKOWEJ W NASZEJ SZKOLE

Czy szczęście człowieka
zawsze jest takie niestałe?

– Nie wiem

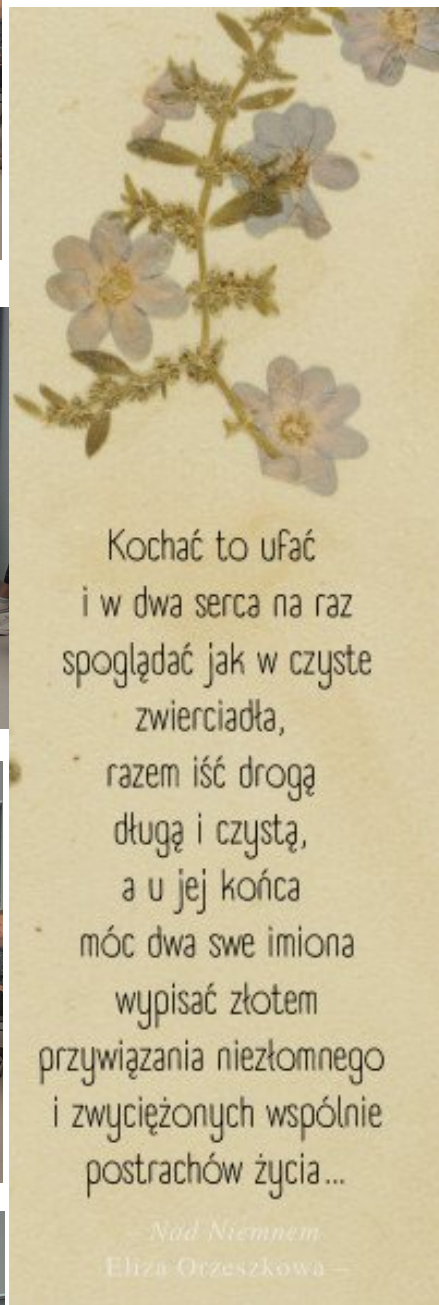
– odpowiedziała kobieta

– ja myślę czasem
o szczęściu takim,
którego by żadne
najprzeciwniejsze wiatry
rozwiać nie mogły,
i innego – nie chcę.

– *Nad Niemnem*
Eliza Orzeszkowa –

SPOTKANIE Z NAD NIEMNEM ELIZY ORZESZKOWEJ W NASZEJ SZKOLE

WYBORY DO SAMORZĄDU SZKOLNEGO

Wybory do samorządu szkolnego to okazja do pierwszego demokratycznego doświadczenia uczniów. Dają możliwość poczucia wpływu dla uczniów i uczennic poprzez wybór swoich reprezentantów i reprezentantek w szkole, tych którzy będą ich głosem. Wszyscy uczniowie powinni mieć prawo do kandydowania i głosowania – niezależnie od tego, jakie mają oceny.

Wybory opiekuna Samorządu Uczniowskiego zawsze są ważnym wydarzeniem w szkole i budzą wiele emocji. Nie inaczej było i tym razem.

W wyniku głosowania tę zaszczytną funkcję w tym roku szkolnym będzie pełnić pani Agata Paluch, uzyskując 60 głosów. Drugi wynik zdobył ks. Piotr Pacyga - 51 głosów. Na trzecim miejscu podium znalazła się pani Anna Maśnica - 17 głosów.

Gratulujemy zwyciężczyni i życzymy owocnej pracy w nowym roku szkolnym

Art. 85. [Samorząd uczniowski]

1. W szkole i placówce działa samorząd uczniowski, zwany dalej "samorzędem".

2. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły lub placówki.

3. Zasady wybierania i działania

organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów.

4. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki.

5. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak:

1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami;

2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu;

3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań;

4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej;

5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;

6) prawo wyboru nauczyciela

pełniącego rolę opiekuna samorządu.

6. Samorząd w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub placówki może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

7. Samorząd może ze swojego składu wyłonić radę wolontariatu.

8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół i placówek, w których nie tworzy się samorządu uczniowskiego ze względu na konieczność stosowania w szkole lub placówce specjalnej organizacji nauki i metod pracy, a także ze względów wychowawczych, opiekuńczych i resocjalizacyjnych.

9. Samorząd w szkole dla dorosłych, branżowej szkole II stopnia, szkole policealnej, policealnej szkole artystycznej lub placówce kształcenia ustawicznego, w celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek i innych źródeł. Zasady wydatkowania tych funduszy określa regulamin, o którym mowa w ust. 3.

<https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/prawo-oswiatowe-18558680/art-85>

EUROPEJSKI DZIEŃ JĘZYKÓW OBCYCH

Europejski Dzień Języków, znany również jako Europejski Dzień Języków Obcych, to coroczne święto obchodzone 26 września. Powstało ono z inicjatywy Rady Europy w dniu 6 grudnia 2001 roku jako zakończenie Europejskiego Roku Języków.

Głównymi ideami, które przyświecały twórcom tego święta, było:

- zwrócenie uwagi na różnorodność językową Europejczyków;
- zachęcenie do nauki języków obcych i ukazanie zalet płynących z takiej decyzji;
- propagowanie zróżnicowania kulturowego i lingwistycznego Europejczyków;

Rada Europy w ten sposób podkreśla fakt, że własny język jest dziedzictwem narodowym, którym warto dzielić się z obywatelami. Mieszkańcy Europy z kolei powinni mieć świadomość, że znajomość języków obcych to klucz otwierający wiele

drzwi. Znajomość języków obcych można bowiem wykorzystać na wiele różnych sposobów zarówno w sytuacjach zawodowych, jak i prywatnych.

W naszej szkole 26 września, także obchodziliśmy EUROPEJSKI DZIEŃ JĘZYKÓW OB-CYCH, którego celem było integracja uczniów i klas, zachęcenie do poznawania różnorod-

zaangażowaniu się wychowawców klas, uczniów a szczególnie rodziców młodszych klas, dzień ten był kolorowy i wesoły.

Dziękujemy wszystkim za współpracę. Następnym taki dzień będziemy obchodzić już za rok.

Nauczyciele języków obcych

nych kultur poprzez naukę języków obcych. Dzięki

ŚLADAMI JANA PAWŁA II

Wrzesień w naszej szkole to często czas wycieczek, krótkich spacerów klasowych ognisk, to taki czas ponownej powakacyjnej integracji.

Paulina Groń, kl. 7a

W piątek 8 września odbył się 23. Rajd Turystyczny Szlakiem ks. Kardynała Karola Wojtyły, w którym uczestniczyli uczniowie szkół z Zawoi Mosorne, Zawoi Wilcznej, Skawicy i Zawoi Centrum.

Rajd rozpoczęliśmy mszą świętą w kościele parafialnym w Skawicy, po której udaliśmy się na Suchą Górę, następnie Hałę Krupową, Policę i w końcu Przełęcz Lipnicką (tzw. Krowiarki), gdzie zakończyliśmy marszrutę. Przez cały czas dopisywał nam humor i pogoda, dzięki której można było podziwiać widoki.

Trasa rajdu upamiętnia ostatnią górską wycieczkę księdza Karola Wojtyły, którą odbył 5 września 1978 roku, czyli nastąpiła 5 tygodni przed jego wyborem na papieża 16 listopada 1978r.

SPRAWOZDANIE Z WYCIECZKI SZKOLNEJ NA SŁOWACJĘ KLAS 5A I 5B 14.09.2023- 15.09.2023

W czwartkowy poranek 14 września 2023r wybraliśmy się na dwudniową wycieczkę na Słowację. W wyprawie tej brali udział uczniowie klas 5a i 5b oraz nasi opiekunowie : pani Edyta Chowaniak i pani Joanna Pacyga oraz pan Mariusz Zasadziński. Wyjechaliśmy z Zawoi o godz. 7:21 . Jechaliśmy zgodnie z wyznaczoną trasą. W czasie podróży autokarem mogliśmy podziwiać piękne widoki. Atmosfera w autokarze też była wesoła, wszyscy cieszyli się że noc spędzimy poza domem. Pierwszym punktem wycieczki było Jezioro Orawskie. Mieliśmy tam rejs statkiem, który trwał 45min w jedną stronę. Płynęliśmy nią na wyspę Slanicky Ostrov, na której zwiedzaliśmy kościół. Drugim punktem wycieczki był przejazd na trasie : Slanicka Osada - Oravsky Podzámok , gdzie mieliśmy możliwość zwiedzania Zamku Orawskiego. Mogliśmy zobaczyć wnętrze starożytnego zamku i poznać jego historię. W czasie zwiedzania towarzyszyła nam pani przewodnik oraz pan przewodnik. Następnie udaliśmy się do Wilkolinca , gdzie spacerowaliśmy i mogliśmy tam kupić ciekawe pamiątki.

Po całym dniu wrażeń udaliśmy się na miejsce noclegowe do hotelu "Limba" w Demanovska Dolina. Spaliśmy w pokojach dwu- lub kilkuosobowych z łazienkami. W restauracji jedliśmy pyszną obiadokolację. Wieczorem mieliśmy czas dla siebie. Każdy w swoich pokojach mógł posłuchać muzyki , pobawić się w różne zabawy oraz porozmawiać z koleżankami lub kolegami. Po 22:00 była cisza nocna, musieliśmy oddać telefony i poszliśmy spać.

SPRAWOZDANIE Z WYCIECZKI SZKOLNEJ NA SŁOWACJĘ KLAS 5A I 5B 14.09.2023- 15.09.2023

Po takiej dawce emocji ruszyliśmy w drogę do Zawoi. Oczywiście w czasie drogi powrotnej nie mogliśmy zapomnieć odwiedzić Mc' Donalda. Na miejscu byliśmy około godziny 20:00.

Wycieczka na Słowację to było naprawdę niesamowite przeżycie. Dostarczyła nam wrażeń, które na długo pozostaną w naszej pamięci. Podróż powrotna minęła szybko i bezpiecznie. Wróciliśmy zmęczeni, ale zadowoleni do swoich domów, aby podzielić się z naszymi bliskimi niezapomnianymi wrażeniami. Już nie możemy doczekać się kolejnej wycieczki.

Dorota Trybała, kl. 5a

Następnego dnia {15 września 2023r} po śniadaniu wyjechaliśmy kontynuować nasze plany. Rozpoczęliśmy od zwiedzania Jaskini Ważeckiej. Z przewodnikiem zwiedzaliśmy ciekawe zakątki jaskini. Dowiedzieliśmy się, ile lat mają stalagmity i stalaktyty, które woda wyrzeźbiła w skałach. Ciekawostką było to, iż w jaskini tysiące lat temu mieszkał niedźwiedź jaskiniowy, zostały w niej zachowane jego szczątki. Po tej dawce ciekawostek wybraliśmy się na spacer wokół Jeziora Szczyrbskiego. Pełni wrażeń przejechaliśmy trasę Szczyrbskie Jezioro- Stary Smokowiec. Następnie kolejną linowo - tere-

nową wyjechaliśmy na Siodelko, gdzie spacerowaliśmy po okolicy z możliwością nabycia pamiątek z niezapomnianej przygody.

PO SŁOWACKIEJ STRONIE BABIEJ GÓRY, CZYLI O WYPRAWIE KL. 5A I 5B DO NASZYCH POŁUDNIOWYCH SĄSIADÓW

W dniach 14 – 15 września 2023r uczniowie klasy 5a i 5b uczestniczyli w dwudniowej wycieczce do Słowacji. O godzinie 7: 00 odbyła się zbiórka przed budynkiem szkoły, po której wyruszyliśmy w trasę. Granicę udało nam się przekroczyć o godzinie 8:30. Pierwszym punktem naszej wycieczki był rejs po Jeziorze Orawskim wraz z pobytem na wyspie Slanicky Ostrov.

Do południa pogoda nas nie rozpieszczała, ponieważ padał deszcz, mimo to rejs był udany. Następnie udaliśmy się do Zamku Orawskiego. Zamek był ogromny i zrobił na nas wielkie wrażenie. Mogliśmy zobaczyć dawne komnaty wraz z wyposażeniem, w których mieszkali władcy, sale tortur, gdzie przybliżono nam, jak traktowano przestępców. Liczne wystawy

obrazów oraz gabloty były wypełnione: strojami, narzędziami codziennego użytku, książkami, dawnymi globusami - były świetną lekcją historii.

Kolejny punkt wycieczki stanowił spacer po Wilkolincu. Nie wielka wioska, w której żyło kiedyś ponad 400 osób, zachwycała nas swoim malowniczym urokiem, który tworzyły stare kolorowe drewniane chaty. W Wilkolincu mogliśmy zobaczyć, w jakich warunkach uczyły się

dawniej tamtejsze dzieci, odwiedzając ówczesną szkołę. Po skończonym zwiedzaniu zostaliśmy przewiezieni do miejsca naszego zakwaterowania, gdzie zjedliśmy obiadokolację i mogliśmy odpocząć po bardzo intensywnym dniu.

Kolejny dzień rozpoczęliśmy od śniadania, po którym od razu udaliśmy się do Jaskini Ważeckiej. Jaskinia zachwycała nas stalaktytami, stalagmitami i stalagnatami w różnych kształtach. Udało nam się zobaczyć Królową Śnieżkę, krasnoludy oraz dwie huśtające się dziewczynki. Drugi etap naszej wycieczki tego dnia stanowił spacer wokół Jeziora Szczyrbskiego u podnóża góry Krywan. Po spacerze wyjechaliśmy koleją linowo – terenową na siodełko, skąd przeszliśmy do Wodospadów Zimnej Wody. Na tym kończyła się nasza przygoda ze zwiedzaniem Słowacji i mogliśmy wracać do domu. Po drodze nie mogło zabraknąć odwiedzin w MC’ DONALDZIE i w KFC. Nakarmieni i zadowoleni około godziny 20:00 wróciliśmy do Zawoi.

Marzena Smyrak, kl. 5a

zdjęcia: Klaudia Mikołajczyk,
kl. 5a

SPRAWOZDANIE Z WYCIECZKI SZKOLNEJ KLAS 5A I 5B

14 września 2023 roku o godzinie 6.50 zebraliśmy się z klasą 5b w szatni szkolnej. Do Słowacji wyjechaliśmy o 7.00 rano. Po około dwóch godzinach jazdy dotarliśmy w pierwsze miejsce.

Był to rejs statkiem po Jeziorze Orawskim. Gdy płynęliśmy, wszyscy podziwiali piękne widoki. Później dopłynęliśmy na

wyspę, na której zwiedzaliśmy kościół. Przy wyjściu kupowaliśmy sobie pamiątki. Następną atrakcją było zwiedzanie Zamku Orawskiego, który był ogromny. Gdy cały obejrzelśmy, znów był czas na kupowanie pamiątek. Potem zaczęliśmy długi spacer po Wilkolinie. Na górze znajdowała się wioska, którą zwiedzaliśmy wraz ze starą szkołą. Po zejściu pojechaliśmy autobusem do re-

stauracji, w której zjedliśmy obiadokolację. Następnie dojechaliśmy do hotelu "Limba" w Demianowskiej Dolinie. Tam spędziliśmy noc.

Następnego dnia zjedliśmy śniadanie i o 8.30 pojechaliśmy w dalszą drogę. Na początku zwiedzaliśmy Jaskinię Ważecką, w której było bardzo zimno. Następnie poszliśmy na spacer wokół Szczyrbskiego Jeziora, które miało kształt serca. Później dojechaliśmy do kolei linowo-terenowej na Siodełko. Gdy kolejka zawiozła nas wyżej, wszyscy podziwiali przepiękne widoki. Potem poszliśmy na spacer po okolicy, gdzie widzieliśmy różne cudowne rzeki. Następnie zjechaliśmy kolejką w dół, gdzie był duży sklep, w którym kupowaliśmy sobie pamiątki. Potem wyruszyliśmy w drogę powrotną.

Gdy przejechaliśmy granicę Słowacji z Polską, wszyscy bili brawa, ponieważ cieszyli się z powrotu do Polski. W Nowym Sączu zatrzymaliśmy się na kolację w McDonald's oraz KFC. Około godziny 20:30 wróciliśmy do Zawoi. Tam przywitaliśmy się z rodzicami, odebraliśmy bagaże i pojechaliśmy do swoich domów.

Klaudia Mikołajczyk, kl. 5a

KATARZYNA TOCZEK STYPENDYSTKĄ “MAŁOPOLSKIEGO PROGRAMU STYPENDIALNEGO W RAMACH RPO WM”

Ubieganie się o stypendia może być trudnym procesem, ale warto podjąć wysiłek. Stypendia zapewniają pomoc finansową, która może pomóc w rozwoju osobistym.

Edukacja jest nieocenionym zasobem, który zapewnia wiedzę, umiejętności i możliwości osiągnięcia sukcesu w życiu. Oferuje drogę do wzrostu i rozwoju osobistego. Dzięki edukacji można uzyskać głębsze zrozumienie otaczającego nas świata i rozwinąć umiejętności krytycznego myślenia, które umożliwiają rozwiązywanie złożonych problemów. Edukacja pomaga także poszerzyć perspektywę, rozwijając empatię i współczucie dla innych. Ostatecznie edukacja jest kluczem do uwolnienia pełnego potencjału i osiągnięcia sukcesu zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym.

Programy stypendialne oferują liczne korzyści osobom poszukującym edukacji. Zapewniają pomoc finansową tym, którzy mogą nie mieć środków na kontynuację nauki. Ponadto programy stypendialne odgrywają ważną rolę w zapewnieniu każdemu dostępu do edukacji i możliwości wykorzystania pełnego potencjału.

Jednym z takich programów wspierających uczniów szczególnie uzdolnionych jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego “Małopolski Program Stypendialny w ramach RPO WM”. Celem projektu jest wzmocnienie potencjału szczególnie uzdolnionych

uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych, informatycznych, języków obcych nowożytnych, matematyki lub przedsiębiorczości. Cel, o którym mowa, jest realizowany poprzez udzielanie wsparcia stypendialnego w formie finansowej (tu w przypadku uczniów klas 5-8 szkół podstawowych - 6 000 zł). Wsparciem mogą zostać objęci uczniowie szkół podstawowych (począwszy od piątej klasy) i ponadpodstawowych - liceów ogólnokształcących na terenie województwa małopolskiego.

W celu otrzymania stypendium uczniowie muszą wykazać się uzyskaną średnią w roku szkolnym:

- 1) nie niższą niż 5,40 - w przypadku uczniów klas 5-7,
- 2) nie niższą niż 5,35 - w przypadku uczniów klas 8.

W zeszłym roku osobiście udało mi się zakwalifikować do owego projektu, dzięki pomocy ze strony szkoły. Wartość pieniężną można przeznaczyć na różne cele edukacyjne, w tym zakup nowego sprzętu, jak aparaty fotograficzne czy tablety, kupno materiałów edukacyjnych, np. książek, atlasów, wyjazdy edukacyjne lub kolonie.

W moim przypadku sumę przeznaczyłam na wakacyjny wyjazd nad morze w ramach kolonii anglojęzycznej, gdzie

mogłam zwiedzać okolice Gdańska. Zapisalam się również na kurs angielskiego, aby poszerzyć swoje umiejętności, a potem zdałam egzamin Cambridge na B1. Zakupiłam też różne materiały pomocnicze oraz rozwijające moje zainteresowania.

Podsumowując, ubieganie się o stypendia wymaga wysiłku i dbałości o szczegóły, ale potencjalna nagroda jest tego warta. Wszystkich gorąco zachęcam do spróbowania własnych sił. Powodzenia!

Katarzyna Toczek, kl.8b

DAWID BARTYZEL - MISTRZ POLSKI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W MTB

Witajcie! Nazywam się Dawid i jestem uczniem naszej wspaniałej szkoły. Poza nauką i zdobywaniem wiedzy staram się rozwijać w sferze sportowej.

Od czwartego roku życia uczęszczałem na zajęcia: piłka nożna, karate, narty, ale najbardziej ciągnęło mnie do rowerów. W czwartej klasie poszedłem na trening do UKS Zawojak. Myślałem, że tylko spróbuję, jednak jestem z Zawojakiem do dzisiaj.

Od dwóch lat mam indywi-

dualnego trenera, który był jednym z najlepszych kolarzy górskich w Polsce. Jakub Zamroźniak, bo o nim mowa, ustala mój trening na każdy dzień. Trenuję indywidualnie, z kolegami z drużyny oraz z trenerem.

Moje zaangażowanie i ciężka praca pozwoliły mi na osiągnięcie wielu dobrych wyników. Wywalczyłem dwukrotnie trzecie miejsce w klasyfikacji generalnej Pucharu Polski, wicemistrzostwo Polski LZS w MTB,

wicemistrzostwo Małopolski w MTB, a ostatnio tytuł i koszulkę Mistrza Polski Szkół Podstawowych MTB 2023.

Trenując kolarstwo mam możliwość podróżowania i poznawanie różnych ciekawych miejsc. Tylko w tym roku przejechałem pół Polski, byłem w Austrii, Czechach, Słowacji, a w sierpniu uczestniczyłem w Młodzieżowych Mistrzostwach Europy we Włoszech.

Uważam, że kolarstwo kształtuje w młodym człowieku takie cechy jak: nieustępliwość w dążeniu do celu, odwagę, systematyczność, siłę i charakter. Dzięki kolarstwu zrozumiałem, że ważny jest nie tylko trening, ale również odpowiednia dieta i odpoczynek. Mam nadzieję, że moja przygoda będzie trwała długo.

Dawid Bartyzel, kl. 7b

SPORTOWY WRZESIEŃ

We wtorek 26 września na stadionie w Suchej Beskidzkiej odbyły się finały powiatowe w Sztafetowych Biegach Przełajowych.

Naszą szkołę reprezentowały dwa zespoły: chłopcy z klas 7-8, którzy po ciężkim biegu ostatecznie zdobyli miejsce 4 oraz dziewczęta z klas 7-8, które niestety nie ukończyły biegu po-

przez kontuzję, która napotkała jedną z nas w czasie zawodów.

Całemu wydarzeniu towarzyszyła miła, sportowa atmosfera.

Karolina Radwan, kl.7b

FINAŁ POWIATOWY KOLARSTWA GÓRSKIEGO

Na miejsca... Gotowi... Start! Rywalizacja sportowa w nowym roku szkolnym rozpoczęła się od kolarstwa górskiego

Finał powiatowy odbył się wczoraj w Zawoi. Oczywiście nasi uczniowie wzięli w nim udział.

Do zawodów wojewódzkich, które odbędą się już niebawem w Sieprawiu

zakwalifikowali się:

- Gabriela Bury - IV miejsce
- Laura Baraniec - VIII miejsce
- Igor Groń - miejsce
- Kacper Żywczak - IV miejsce
- Krzysztof Budzowski - V miejsce
- Dawid Bartyzel - II miejsce
- Oliver Biela - III miejsce
- Kacper Wronowski - V miejsce

GRATULACJE !

Dziękujemy wszystkim uczniom,

którzy wzięli udział we wczorajszych zawodach.

mgr Katarzyna Sieniawska

BIEGI PRZEŁAJOWE

15 września odbyły się eliminacje gminne w biegach przełajowych.

Uczniowie i uczennice klas

młodszych zajęli II miejsce powiatowym.

A ich starsi koledzy i koleżanki zajęli I miejsce.

Gratulujemy zwycięzcom i życzymy powodzenia w finale

mgr Katarzyna Sieniawska

FINAŁ WOJEWÓDZKIE W KOLARSTWIE GÓRSKIM

Piękny występ naszych uczniów - 29 września w Sieprawiu odbył się finał wojewódzki w kolarstwie górskim.

Naszą szkołę reprezentowało sześciu zawodników i jedna zawodniczka

Dawid Bartyzel - I miejsce w województwie

Oliver Biela - III miejsce w województwie

Kacper Wronowski - VIII miejsce

WIELKIE BRAWA I GRATULACJE DLA CHŁOPAKÓW !

Ich młodszy koledzy i koleżanka również spisali się świetnie:

Igor Groń - 10 miejsce

Kacper Żywczak - 11 miejsce

Krzysiek Budzowski - 15 miejsce

Laura Baraniec - 16 miejsce

Nasi uczniowie dali z siebie 100

% podczas wyścigu. Brawo-ooo!!!

mgr Katarzyna Sieniawska

DZIADY CZĘŚĆ II

Dziady nazywane są dramatem amorficznym. Charakteryzuje się on brakiem strukturalnej jednorodności. Poszczególne części dzieła dzieli tematyka - II część jest dramatem społecznym, IV – dramatem miłosnym, III – dramatem narodowo-rewolucyjnym oraz czas powstania. Część III powstała w 1832 roku i nazywana jest *Dziadami drezdeńskimi*, zaś części II i IV Mickiewicz napisał w latach 1823 – 24 i nazywane one są *Dziadami wileńskokowieńskimi*. Łączy je tylko postać głównego bohatera, który w poszczególnych częściach zmienia tylko swe imiona (Upiór - Gustaw – Konrad). W *Dziadach* sceny tragiczne sąsiadują z groteską, fantastyczne przeplatane są scenami realistycznymi. Zewnętrznym symbolem odchodzenia od klasycznej budowy dramatu jest zagadkowa numeracja poszczególnych części dzieła. Wskazywała ona, iż dzieło jest pozornie nieukończone, fragmentaryczne oraz że można w każdej chwili spodziewać się kolejnych jego części.

swojego sługi i kobiety z dzieckiem. W czasie obrzędu prosi o jedzenie i picie, które odbiera mu Sowa z Krukiem - tak, jak on odbierał im to za życia. Ludzie żyjący nie mogą pomóc Widmu.

Następna przybywa Dziewczyna, która wyśmiewa się ze swoich zalotników. Prosi o towarzystwo. Ostatnim z duchów jest bezimienna mara, która mimo, że niczego nie pragnie, nie odchodzi.

"Dziady" to dramat romantyczny. Ważną rolę odgrywają wypowiedzi Chóru, które wprowadzają nastrój tajemniczości, niejasności, grozy i wpływają na rytm utworu. Książka Adama Mickiewicza jest ciekawa, podoba mi się fantazja, z jaką opisał obrzęd wywoływania duchów.

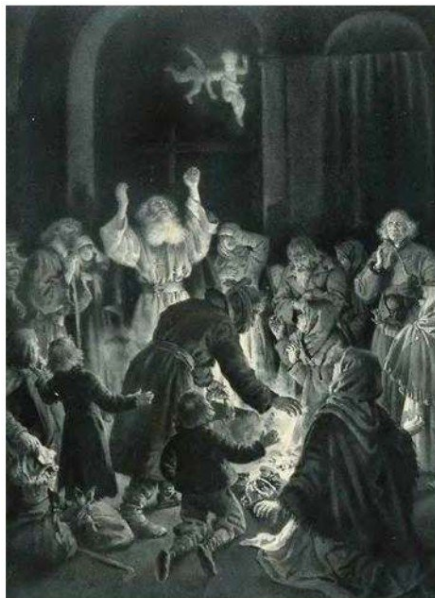
Wadą "Dziadów" jest trudny język, którego czytanie nie sprawia mi przyjemności, choć przez wprowadzenie współczesnych opisów książka niewątpliwie straciłaby swój urok.

Karol Kudzia, kl. 7b

Autorem drugiej części "Dziadów" jest Adam Mickiewicz. Dramat powstał w pierwszej połowie XIX wieku. Akcja utworu rozpoczyna się wieczorem w kaplicy, w której na środku została postawiona trumna, w oknach zawieszono zostały całuny i nie ma żadnej świecy, a kończy w chwili, gdy rankiem pieje kogut. Głównymi bohaterami występującymi w utworze są Guślarz, Chór i przywoływane duchy.

Pierwszym duchem wywołanym przez Guślarza jest Aniołki - są to niewinne dzieci, które nie zaznały w życiu goryczy. Przybywają na dziady z prośbą o dwa ziarenka goryczy.

Kolejnym duchem jest Widmo, któremu towarzyszą Kruk i Sowa z gromady ptaków nocnych. Widmo to zły pan wioski, który doprowadził do śmierci

W POETYCKIM ŚWIECIE LAURY FICEK

“Ostatnie chwile słońca”

Mężne wierzchołki wierzb bujących,
Przepuszczają spragnionym czołą,
Otulające swym blaskiem skroń słońce.

Które wyłania się zza palców czerwonych,
Zaciśniętych,
Przenika przez mleczną powojażń mgły,
I tak delikatnie patrzy na grzyby,
Na zwierzynę,
Na ludzi,
Z pieśczętą w wzroku,
Tak jak patrzymy na niego my.

“Kot”

Zwinął się w kłębek,
Jak kawałek mej duszy,
Spogląda na salon,
Spogląda na świat,
Leży i mruczy.

Spogląda za szybę
Na gwiazdy i samochody,
Patrzę na niego,
Zastanawiam się czasem,
Co przychodzi mu do głowy.

Wskakuje na szafki,
Przewraca wazonny,
Sprzątając szkło
Zastanawiam się czasem,
co przychodzi mu do głowy.

Śpi całymi dniami,
Oddech swój ma miarowy,
A ja z niepokojem
Zastanawiam się czasem,
co przychodzi mu do głowy.

Nie potrafię odpowiedzieć
Na to pytanie w prostocie,
Ktoś zapytał mnie kiedyś;
O kim tak często myślisz?
To jasne, o moim kocie.

W POETYCKIM ŚWIECIE LAURY FICEK

“Kryzys wieku poetyckiego”

Boli mnie strasznie
 Że nie umiem pisać pięknych słówek,
 Dzielić wersy i strofy,
 Składać rymów,
 Po prostu poezji nie pojmuję.

Płaczę nad wierszami,
 Nie moimi,
 Moje łez nie wyciskają,
 Nie umiem opisywać emocji,
 Choć te rozpalone do czerwoności,
 Me serce krajają.

I z tym bólem serca,
 Patrę tak na was wszystkich,
 I nadziwić się nie mogę,
 Jak wy potraficie ująć ogrom życia
 W jednym wierszu,
 Jednym słowie.

“Czas”

Ten czas świdrujący,
 Jak powiew grudniowy,
 W lipcowym amoku,
 Prążący odmowy wyroku,
 Narzucanego przez społeczeństwo.

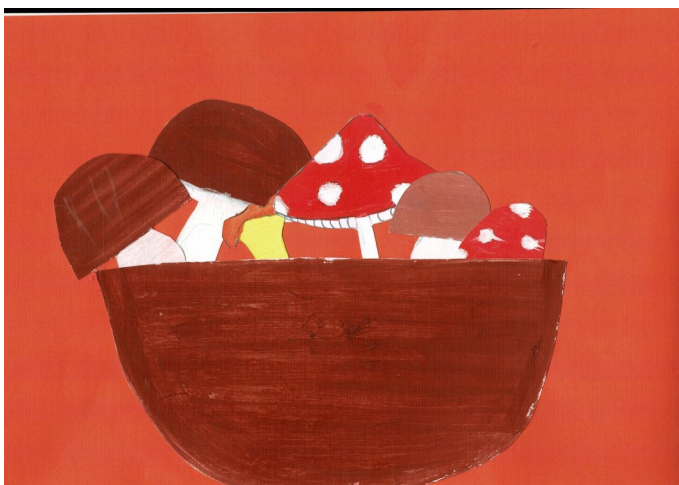
Schwoał się przez chwile,
 Licho wie gdzie odeszło,
 Ale dostrzec go można wszędzie,
 W przeszłości,
 Deszczu,
 Gdy słońce zaszło.

Siedzi w spalinach maszyn towarowych,
 W kuchni w przyprawach,
 Na linach drutowych,
 Głębokich oceanach,
 I rwących potokach,
 W tym żalu,
 I w płaczu,
 I w gardach zdzieraniu,
 W kożuchach,
 Chodakach,
 Okopach.

Zagnieździł się na szczytach gór
 I w wąskich wąwozach,
 Przy porannej kawie
 I w miejscach gdzie pierwszy zmierzch otula
 ulice krakowa.

Przy głosach nieznajomych,
 Które jutro przepadną w pamięci,
 Ucieczka przepadła z przyczyn
 niewiadomych,
 Choć czuje w głębi siebie,
 Jak ten czas się w środku wierci

MALARSKIE GRZYBOBRANIE W KL. 5A

MALARSKIE GRZYBOBRANIE W KL. 5A

KAWAŁ ŻARTU

Nauczycielka pyta Jasia:
- Powiedz, skąd biorą się śledzie?
- No... te, tego... hmm... Jeden śledzi drugiego!

- Mamo, dziś na lekcji nauczyciel pochwalił mnie!
- To bardzo ładnie, a co powiedział?
- Że wszyscy jesteśmy idiotami, a ja - największym!

- Jasiu, dlaczego nie ukloniłeś się swojej nauczycielce?
- No wiesz mamo, w wakacje?

Mama do Jasia:

- Kiedy wreszcie poprawisz te dwie jedynki z matematyki?
- To nie takie proste, nauczycielka nie wypuszcza dziennika z rąk!

Jaś przynosi do domu świadectwo szkolne. Ojciec łapie się za głowę:
od góry do dołu same dopuszczające! Tylko na końcu piątka ze

śpiewu.

- Nie rozumiem - powiada rozgoryczony ojciec - jak ci się po tym wszystkim jeszcze chciało śpiewać?!

- Jak ci się podoba w szkole, Jasiu? - pyta ciocia pierwszoklasistę.
- Można wytrzymać, tylko czas między przerwami bardzo się dłuży.

- Jasiu, wymień proszę cztery żywioły - prosi nauczyciel.
- Ogień, powietrze, ziemia i...
- No, a czym myjesz ręce? - podpowiada nauczyciel.
- Aha, mydło!

Lustreczko, lustreczko powiedz mi, kto jest najpiękniejszy na świecie?
- Odsuń się, bo nie widzę!

W przedziale kolejowym chłopiec co chwila pociąga nosem.
Mężczyzna z naprzeciwnika nachy-

la się do niego i mówi:

- Chłopcze, nie masz chusteczki do nosa?
- Mam, ale nieznajomym nie pożyczam!

- Panie doktorze z moim mężem coś nie w porządku. Po wypiciu kawy zjada całą filiżankę.
- Doprawdy całą?
- No nie, pozostawia uszko.
- To rzeczywiście dziwne, przecież uszko jest najsmaczniejsze!

Podczas koncertu w filharmonii jeden z widzów, muzyk, wyjmując z kieszeni chusteczkę i zawiązuje na niej supełek.

- Po co to robisz? - pyta żona
- Żeby nie zapomnieć melodii!

Małgosia pokazuje nauczycielowi języka polskiego swój zeszyt i pyta:

- Nie mogę odczytać, co pan napisał pod moim wypracowaniem.
- Napisałem: Pisz wyraźnie.

<https://spmarkuszow.edupage.org/>

Myśli miesiąca:

**"Pewnego przyjaciela poznaje się
w niepewnym momencie".**

(A. de Saint-Exupery "Mały Książę")

JEDYNKA

Pismo Dzieci i Młodzieży SP nr 1 w Zawoi Centrum

Redaktorki naczelne: **Katarzyna Wilczyńska**.

Zespół redakcyjny: **uczniowie szkoły podstawowej oraz nauczyciele**.

Opiekun: mgr Katarzyna Wilczyńska.

Adres redakcji: SP nr 1 w Zawoi Centrum, 34-222 Zawoja 2000, e-mail **gazetkaszcentrum@wp.pl**.

Skład komputerowy: mgr Katarzyna Wilczyńska,

Zdjęcia: arch. ZS Centrum, ogólnodostępne zasoby internetowe